

WYCHODZI

podczas pory kąpielowej
począwszy od połowy Maja,
do połowy Września w każdą
Niedzielę

PRZEDPŁATA

na cały sezon kąpielowy wy-
nosi:

w Krynicy 2 złr. 30 ct.
z przesyłką poczt. . 2 „ 50 „
za granicą 3 „ — „

Numer pojedynczy w Krynicy
kosztuje 14 centów.

W innych miejscach i zdrojo-
wiskich krajowych 16 ct.

KRYNICA

Biuro poświęcone sprawom polskich zdrojowisk,
z urzędowymi listami gości kąpielowych.

REDAKTOR i WYDAWCA:

Inżynier, BRONISŁAW BABEL, w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną

przyjmuje Administracja ty-
godnika „Krynica“ w Krynicy,
tadzież wszystkie urzęda po-
cztowe.

Główny skład jest w księgarni
pp. Gubrynowicza i Schmidta
w Lwowie (Plac Katedralny).

INSERATY

przyjmują się za opłatą od
miejsc wiersza drobnym dru-
kiem (petit) po 6 ct.

BIURO

Redakcyi i Administracyi

jest w Krynicy w „Willi Ułana“

KALENDARZ TYGODNIOWY:

27) Niedziela druga po Zielonych Świętach. Władysława. — 28) Leona II. Papieża †. — 29) Piotra i Pawła apostołów. — 30) Wspomnienie świętego Pawła. — *Lipiec.* 1) Teobalda Opata. — 2) Nawiedzenie N. M. P. — 3) Heliodora. — 4) Niedziela trzecia po Zielonych Świętach. Józefa Kal.

Sprawozdania Zdrojowisk z r. 1885¹⁾.

XI. Zakład wodolecznicy (hydropatyczny) w Krynicy.

(Dokończenie).

C. k. Zakład wodolecznicy Krynicki mieści się w nowym, obszernym budynku, składa się z pokojów ordynacyjnych, poczekalni i z dwóch oddziałów dla pań i dla mężczyzn.

Każdy oddział posiada obszerną, wysoką salę i kilka pokoi kąpielowych zwanych kabinami.

W salach i kabinach urządzone są pokoiki do rozbierania się i ubierania tak zwane rozbieralnie. Jest ich 46. W nich każdy pacjent osobno się rozbiera i stąd bezpośrednio do procedury przechodzi, co zapobiega ochłodzeniu ciała, usuwa stykanie się ze sobą chorych w czasie procedur i daje możność osobom wrażliwszym używania kuracyi wodnej całkiem oddzielnie.

Urządzenie mechaniczne każdego oddziału obejmuje wszelkie przyrządy najnowszej konstrukcyi, jakimi się hydroterapia postępową posługuje: baseny cementowe obszerne, z wodą ciągle przepływającą 12° do 14° R. ciepłoty — tusze o uregulowanym ciśnieniu i ciepłocie: deszczowe drobno i grubo-kropliste, także same boczne, wachlarzowe, szkockie, nasiadowe, w górę bijące, brzuszne etc. — wanny różnej objętości z osobnymi tuszami, stałe i na kółkach — nasiadówki, szafki parowe, tusze parowe, sofki do zawijania w koce, przedziały do nacierań i opasek etc. — gabinet lekarza ma wszelkie drobne przyrządy jak irygatory, tusze lokalne, chłodniki wszelkiego rodzaju wewnętrzne i zewnętrzne i t. d. przyrządy do massage, przyrządy elektryczne

z prądem stałym i przerywanym, maszynę magneto-elektryczną itd. wreszcie wagę z krzesłem do ważenia chorych.

Budowa Zakładu czyni zadość wszelkim wymagom zdrowotnym. Wysokość sal zapobiega wysycaniu powietrza parą wodną, piece utrzymują w całym Zakładzie jednostajną ciepłotę, stósowne umieszczenie drzwi, okien i korytarza usuwa możliwość przeciągów — waterklosety znajdują się zewnątrz Zakładu, z wejściem ze środka każdego oddziału.

Wodę¹⁾ otrzymuje Zakład z głównego wodociągu, którego pierwsza cysterna 30 metrów nad poziom Zakładu wzniesiona, dostarcza wody obficie i pod znacznem ciśnieniem.

Wielki kocioł wraz z rezerwoarem ustawionym w wysokości 10 metrów daje bez przerwy znaczny zapas wody cieplej. Kociołek parowy o ciśnieniu 3 atmosfer zasila 4 szafki parowe i 2 tusze parowe.

Otoczenie Zakładu stanowi urocza dolina zwana Janówką. W pięknym z natury tem miejscu wyróżniano spadziścioci. wycięto nowe ścieżki żwirowane z ławeczkami i zrobiono wygodne zacisze do spaceru i dla przyjemności gości Zakładu.

C. k. Zakład wodolecznicy w Krynicy otwarty od 15. maja²⁾ do 1. października jest urządzony głównie dla chorych dochodzących — jednak gdy zachodzi potrzeba stosowania procedur w mieszkaniu pacjenta, służba zakładowa chodzi je wykonywać z polecenia kierownika zakładu.

Zakład funkcjonuje cały dzień z wyjątkiem godzin południowych od 12 do 3-ciej.

Godziny przeznaczone na procedury wodolecznicze są rano od 1/2 6—8, od 10—12; i po południu od 4—6.

¹⁾ Sprawozdania te, pisane były w miesiącach zimowych więc o nowych urządzeniach w zdrojowiskach mogła być wzmianka, iż będą urządzone tj. z nastaniem wiosny. Obecnie więc z otwarciem sezonu kąpielowego są te urządzenia już wykonane. (Przypisek Redakcyi).

¹⁾ Zupełnie wolną od części mineralnych.

²⁾ W roku bieżącym 1886, z powodu przedsięwziętych robót spóźnionem zostało otwarcie zakładu do dnia 25. maja.

Po za tymi godzinami mogą osoby nie leczące się używać kąpieli.

Bieliznę kąpielową, koce i inne potrzeby wypożycza Zakład lub dostarcza na własność.

W pobliżu Zakładu jest wiele domów mieszkalnych urządzonych wybrednie i skromniej, ceny pokoi od 50 ct. dziennie do 3 zlr. ¹⁾). Kuchnię zastósowaną do hydroterapii prowadzi oddzielnie restaurator „pod Barankiem“ pod nadzorem lekarza. Pacjenci jadają wspólnie, razem z lekarzem.

Śniadanie między godziną $\frac{1}{4}$ 7 a 8-mą: mleko słodkie lub kwaśne, bułka, chleb żytni i Grahama z masłem albo miodem.

Obiad o 12-tej: zupa lub rosół, dwa mięsa pieczone z jarzyną i kompotem, legumina.

Kolacya między godz. 6 a 8-mą: mleko kwaśne etc. jak rano, z dodatkiem lekkiej potrawy mącznej.

Oplatę za całodziennie pożywienie 2 zlr. uiszczą się restauratorowi tygodniowo.

Za zezwoleniem lekarza może w miejsce mleka być kawa albo herbata ze szynką lub jajami, przy obiedzie wino albo piwo, kolacya mięsna, niemniej dyeta mleczna i roślinna — co zmienia stósownie cenę.

¹⁾ Do 1. lipca i od połowy sierpnia ceny mieszkań w Krynicy są znacznie niższe jak w lipcu i w początku sierpnia.

Krynica 10. maja, 1886 r.

Dr. Henryk Ebers.

kierownik c. k. Zakładu wodoleczn. w Krynicy.

Z Krynicy do Wenecyi i Lido.

Przez Bronisława Babla.

ciąg dalszy.

Chciałem z kelnerem zawiązać rozmowę. Niechętnie jednak odpowiadał mi po niemiecku. Dopiero gdy po kawie, zażądałem od niego jakiego dziennika polskiego — popatrzył na mnie innemi oczyma i z jakąś sympatją i zdziwieniem zapytał się:

— Signore Polacco?

— A tak — Polacco — odrzekłem.

Odtąd wystąpiły na jaw, jego wiadomości lingwistyczne. Pokazało się bowiem, iż lepiej władał językiem niemieckim, niż ja.

W ogóle niechętnie tu mówią po niemiecku, i tylko w koniecznej potrzebie używają tego języka. Jesteśmy tu bowiem już na ziemi włoskiej, a Tryest, jest w rzeczywistości wielkim portalem, przez który wchodzi się na klasyczną ziemię włoską. Wszystko nosi tu na sobie piętno południa i cech włoskich.

Miasto samo — podzielone na stare i nowe — ze

Działanie fizjologiczne,

wartość lecznicza i pożywna piernika higienicznego z fabryki L. Czyńskiego w Jarosławiu ¹⁾).

Nie potrzebujemy na tem miejscu zastanawiać się nad powszechnie znanymi przyczynami leniwego trawienia, tudzież nad następstwami tegoż, w postaci licznych szeregu dolegliwości.

Celem usunięcia rozmaitych chorób przewodu pokarmowego, z dawien dawna używano środków wypróżniających, które atoli przy dłuższem używaniu są niedogodne — nie odpowiadają celowi, a nawet są wręcz szkodliwe, jak o tem Dr. Kaczorowski utrzymuje w swem umiejętnem opracowaniu (O środkach wypróżniających — „Przegląd lekarski Nr. 15. 17. 1886 r.). Dlatego dawniejsi lekarze baczną zwracali uwagę na dyetetyczne środki przeczyszczające, które były w poszanowaniu u najznakomitszych klinicystów.

Między innymi, lekarze francuscy Persy i Lorent, gorąco zalecali piernik jako niezawodny środek otwierający w uporczywej obstrukcyi.

Podług zrobionych dotąd doświadczeń, piernik higieniczny jest znakomitym środkiem dyetetycznym, usuwającym powolnie, ale statecznie i radykalnie wszelkie dolegliwości pochodzące z leniwego trawienia ze

¹⁾ Praca niniejsza, pióra jednego z poważniejszych lekarzy we Lwowie ma na celu zwrócenie uwagi na tyle dziś popularny „Piernik higieniczny“. „Krynica“, pismo poświęcone interesom gości kąpielowych, uważa za swój obowiązek użyczenie miejsca w swych łamach tej rozprawce o środku, mającym dla gości kąpielowych wybitne znaczenie.

swem życiem ruchliwym handlowem, nosi na sobie wybitny charakter wielkiego miasta portowego. Uwydatnia się to szczególnie w porcie, najeżonym tysiącem masztów, strzelających w pyszne niebo włoskie, z licznych statków kupieckich, z rozmaitych stron świata tu zgromadzonych.

Budowa portu jest piękną, a tak urządzoną, iż duże statki przybijają do samego brzegu morza, ujętego w silny mur z ciosowych brył kamiennych. Brzeg portowy łączy bezpośrednio z pokładem statku, krótkim pomostem drewnianym.

Miasto samo, zwiedziliśmy w główniejszych zarysach jego, podług wskazówek Bedekera. Ulice są tu piękne, szerokie, często asfaltem wyłożone — gmachów i kościołów pięknych również nie brak — a „Arco di Riccardo“, szczątki bramy, przypominają dawno zamierzchłe czasy rzymskie.

Upały panowały tu już dosyć silne, więc około godziny 11 przed południem wyjechaliśmy gondolą na pełne morze do łazienek, aby się trochę obmyć z kurzu podróżnego. Łazienki są obszerne, osobne dla pań i panów. Kąpiel morska nadzwyczaj przyjemna, orzeźwiła nas bardzo. Nie kąpią się tu jednak swobodnie w morzu, jak gdzieindziej na brzegach morskich, lecz

skłonnością do obstrukcyi, a do tego stopnia lekko strawnym, iż pacyenci, którzy żadnego pokarmu stałego przyjmować nie mogli, żywili się tylko piernikiem higienicznym, i przez niego doszli do możności żywienia się innymi pokarmami.

Skuteczność piernika higienicznego polega na własności miodu, razowej mąki i dekstryny, na podniecaniu błon szluzowych do wydzielania większej ilości szluzu, na podrażnieniu gruczołów do wydania większej ilości zawartych w nich soków — na przyspieszeniu strawienia wszystkich pokarmów w żołądku.

Miód, jak wiadomo, zwiększa w jamie ustnej wydzielanie śliny, przez to wzmacnia się wpływ trawiący śliny na pokarmy, mąka zaś razowa w umiejętnem połączeniu z miodem, wywiera przeczyszczające działanie miodu — bo otręby w niej zawarte, drażnią mechanicznie błonę szluzową przewodu pokarmowego i uwalniają takową z zatykającego jej torebki lepkiego szluzu, w którym często gnieźdzą się różne chorobotwórcze ustroje, dalej powiększają jej wydzieliny i przyspieszają ruch robaczkowy jelit, zaś diastara zawarta w krupkach w połączeniu z cukrem gronowym miodu i owoców przyspiesza znakomicie przemianę nierozpuszczalnych skrobi na rozpuszczalny cukier i przyspiesza strawienie innych pokarmów w żołądku, oraz daje sposobność organizmowi wyzyskania wszystkich potrzebnych mu części, które często przy wadliwym trawieniu nie przetrawione odchodzą. Ażeby ta sprawa dla każdego zrozumiałą była, musimy choćby w najtreściwszym zarysie poznać sposób w jaki się odbywa trawienie i odżywianie.

w osobnych gabinetach, z których wpuszczone są w morze obszerne kosze z podłogą na dole — aby zapobiedz możliwym wypadkom.

W prawdziwie włoskiej restauracji zjedliśmy dobry obiad lecz z pieprzykiem oliwnym. Byliśmy w jednym z pierwszych lokali. W sali restauracyjnej, postawiona jest osobna budka, zewsząd oszklona — to kuchnia. Za szybami budki, bucha płomień i smażą się kotlety....

Mnóstwo kapitanów okrętowych wyższych i niższych rozmaitych oficerów, cywilnej publiczności i wiele kobiet, siedziało już przy stołach. Pomimo jednak obecności kobiet, mężczyźni pozdejmowali surduty i tak siedzieli przy rosale... Może to byli Niemcy, zdejmujący zazwyczaj surdut przy zupie.

Po południu zwiedziliśmy warsztaty budowy okrętów i doki okrętowe „Lloyda“. Jestto ogromny zakład budowy okrętów. Tysiące robotników pracuje tu nad budową ogromnych nowoczesnych ark, lecz nie Noego, ale potężnego towarzystwa żeglugi parowej „Lloyda“. Jestto największe towarzystwo żeglugi w Europie, które ma tutaj dwa arsenały morskie.

Po zwiedzeniu tych zakładów — w których z całą uprzejmością, pokazywano nam wszystko, co było do zwidzenia — pojechaliśmy do „Mira Mar“, doróżką, którą

Pokarm stały, dostawszy się do ust, ulega rozkawałkowaniu zapomocą zębów i nasyceniu śliną, która podczas żucia, dobywa się z gruczołów ślinowych, w jamie ustnej umieszczonych. Ślina ta potrzebną jest do rozpuszczania pierwiastków pokarmu rozpuszczalnych i do przerobienia skrobi z mącznych pokarmów w cukier.

Im więcej śliny zetknie się z podrobionymi kawałkami pokarmu, tem więcej pierwiastków jego zostanie rozpuszczonych, tem więcej skrobi przysposobi się do przerobienia w cukier, czyli jednem słowem — tem lepiej przygotowanym będzie pokarm do strawienia.

Połowa ludzi grzeszy tem, że za prędko połyka pokarm. Nie wchodzimy w to, czy z braku dobrych zębów, czy też przez przyzwyczajenie, bo skutek będzie ten sam, to jest: niedostateczne przysposobienie pokarmu do strawienia w żołądku. Jeżeli więcej wydobyło się śliny, musimy błonę szluzową i gruczoły jamy ustnej tak podrażnić, ażeby więcej śliny wydały, przeczecznicznym dokładniejszym nasyceniu kawałeczków pokarmu, czyli lepsze przygotowanie do strawienia. Środek jednak, którego do drażnienia używamy, musi być dla czułości błon nieszkodliwym. Ponieważ zaś miód i ekstrakt ze soków owocowych jako mieszanina cukru gronowego i owocowego, same przez się są łagodnym pożywieniem, przeto nie ma naturalniejszego środka pobudzającego.

Że miód działa znakomicie na wydzielanie śliny, każdy się przekona, gdy weźmie na język odrobinę miodu, jak mu obficie do ust nabiegnie ślina.

Śliną zaprawione drobiny pokarmu, dostają się powozil włoski Polak... Jako żołnierz, był on niegdyś długi czas w Krakowie i tam nauczył się po polsku. Rozmawiał też z nami przez całą drogę po polsku, co jego i nas cieszyło.

Droga do „Mira Mar“, położona tuż nad brzegiem morza, jest piękną. Sam zaś zamek, — zbudowany przez nieszczęśliwego arcyksięcia Maksymiliana, późniejszego cesarza meksykańskiego, jest przesłiznym cackiem, wpuszczonem z jednej strony w morze. Sam zamek i jego urządzenie, jest nadzwyczaj piękne i wygodne zarazem. Łazienka, pokój sypialny, biblioteka, pracownia, sala bilardowa, audyencjonalna itd. wszystko to zachowane jest tak, jak było za dawnej bytności obojga dostojnych właścicieli. Z pokojów od strony morza, rozpościera się czarujący widok na Adryatyk. Opowiadano nam, iż roczne utrzymanie zamku, przesłiznego ogrodu, wyszczelnionego pysznymi dywanami kwiatowymi, kosztuje przeszło 10.000 zfr.

O zmroku, wróciliśmy do miasta, zaczynającego się coraz bardziej ożywiać na placach i większych ulicach — podczas gdy życie ruchliwe w porcie, powoli zamiera ze zmrokiem, a tylko kolorowe lampki zawieszane u niektórych masztów, ostrzegają — iż te maszty

do żołądka i tu mieszają się ze sokiem żołądkowym. Sok ten, pokarm właściwie przetrawiający, wydziela się przez podrażnienie z gruczołów zawartych w błonie żołądka w ilości stosującej się do czułości błony.

Błona mniej czuła, potrzebuje pewnych bodźców jak np. chrzamu lub musztardy, nie wspominając o drażniących środkach aptecznych, przyzwyczajają się jednak wkrótce do takowych, tylko mechaniczne drażnienie ma zawsze niezawodny skutek. Także mechaniczne drażnienie sprawiają razowe krupki z łuską podczas przesuwania się miazgi pokarmowej w żołądku, wskutek ruchów jakie tenże w celu trawienia wykonuje.

Pod tymi warunkami został pokarm należycie w żołądku przetrawiony i zamienił się w jednostajną miazgę, z której w dalszem przeistoczeniu powstaje mlecz a dalej krew.

Sprawa ta skutecznia się na początku jelit — przez wpływ żółci i soku trzustkowego, z którymi się miazga podczas przesuwania przez takowe styka.

Dalszy zaś przewód jelitowy powleczony jest wewnątrz błoną śluzową, która oprócz tego, że wydziela śluz i sok jelitowy, opatrzona jest gęsto rozszanymi kosmkami wysysającymi ów mlecz. Ten zaś gromadzi się w cieniutkich rurkach, z których powstają coraz grubsze naczynia mleczne i przez nie dostają się aż do krwi żyłnej.

Ażeby te kosmki należycie w siebie mlecz wsiąkały, powinny na powierzchni błon lekko wibrować, błony więc powinny być ślisko wilgotne, do czego znowu potrzeba je podrażnić, jeżeli niedostateczną ilość

będą wkrótce bując po falach Adryatyku, a może później i po innych dalekich wodach morskich...

I nasz statek parowy „Milano“ wywiesił lampkę na jednym z wielkich masztów — lecz jeszcze czas w drogę. Puściliśmy się w miasto, przypatrzyliśmy się pięknemu widokowi na kanał wielki i przystań, z mostu „Ponte roso“ przebiegliśmy parę placów i ulic i wrócili do hotelu. Tu dopiero dowiedzieliśmy się, iż jesteśmy bardzo zmęczeni — a dzień ofiarowany na odpoczynek w Tryście, bardzo nas umęczył. Statek odjeżdżał o 11. w nocy, więc wybraliśmy się do statku, mając bilety w kieszeni.

Na statku znać było ową krzątanicę, znamionującą nadchodzący czas odjazdu. Przybывanie podróżnych, służących z kufkami i tłumoczkami, krótkie urywane rozmowy z odprowadzającymi podróżujących, krzątanie się służby okrętowej — wszystko to znamionowało zbliżającą się chwilę odjazdu. Ulokowawszy nasze rzeczy w dolnej sali, udaliśmy się zaraz na pokład, gdyż noc była prześliczna i jasna. Ruch na statku stawał się coraz większy — w kotłach parowych luezał ogień, dym buchał z komina, a potężna maszyna parowa spoglądająca na nas poważnie z dołu okrętu, czekała sygnału. Nareszcie ozwał się dzwonek — później świst —

szluzu i soku jelitowego wydają, co znowu skutecznia cukier miodu i soków owocowych i niestrawione jeszcze po części krupki razowe a na każdy wypadek luskki, które nie mogą być strawione.

A jeżeli błony jelit nie wydzielają szluzu i soku w dostatecznej ilości, cóż się wtedy dzieje? Oto nieprzetrawiona miazga wytwarza gazy. Stąd wzdęcia, przy utrudnionym z braku wilgoci w jelitach ruchu pozostaje miazga na miejscu. Stąd obstrukcja — a stojąc na miejscu ugniata naczynia mleczne i żyłne, stąd kongestye — wskutek niedokładnej cyrkulacji, a że kosmki pod takim naciskiem i z braku wilgoci nie mogą wibrować, zatem należycie mlecz wsysać, także niedostateczne odżywianie.

Z tego widzimy jak wielkiej doniosłości jest ten piernik higieniczny, który w zupełnie naturalny sposób reguluje sprawę trawienia i odżywiania. Piernik higieniczny jest nadto pożywką nadzwyczaj lekko strawną z powodu obecności dekstryny, która ułatwia trawienie, będąc gotową do przejścia w mlecz, zarazem przyspiesza strawienie wszelkich pokarmów w żołądku (Becker, Ranke, Schiff). Wreszcie piernik higieniczny dostarcza naszemu ustrojowi węglowodanów w najstrawniejszej formie, prócz tego dość znacznej ilości rozpuszczalnych ciał białkowych, które są znamionym materiałem do wytworzenia części składowych krwi. (Dok. nast.).

koła wodne parowca zawarczały powolnym ruchem — ruszyliśmy.

Tryest ze swoją latarnią morską, przesuwając się poważnie przed nami. Morze było spokojne, najmniejsza fala nie mąciła nam swobodnej jazdy, a tylko wzburzona woda kołami parowca i śrubą okrętową, znaczyła ślady naszego przejazdu. Tryest niknął coraz bardziej w nocnej pomroce, aż wreszcie zniknął zupełnie. Towarzyszyło nam tylko długi czas silne światło latarni morskiej, aż wreszcie i to znikło wraz z brzegami morza — a pozostało w okolo nas tylko morze bez granic, a nad nami przepyszne lazurowe sklepienie, zasiane milionami gwiazd złocistych, świecących w tej chwili i nad naszą kochaną Krynica!... Jakże pięknym wydał nam się wiersz St. Grudzińskiego w tej chwili:

Noc swoim płaszczem okryła już ziemię
Ubraną w kwiaty, cichem snem ujętą;
Tylko tam w górze milion gwiazd nie drzemie...

Byliśmy na pełnym morzu. Jakże maleńki był nasz statek, w obec potęgi tej królowej wód morskich, zaślubionej niegdyś moznym Dożom weneckim!... Czasy Dożów minęły, ich potęga utonęła w zaślubionym morzu ale potęga królowej mórz, jako dzieło wielkiej przyrody — pozostało!... Ta potężna królowa mórz, była dzisiaj

Korespondeneyę z polskich zdrojowisk.

Iwonicz, dnia 18 czerwca ¹⁾.

Dziwnie zagniewane na nas, a ponurymi chmurami osłonięte niebo — przykro oddziaływa na zebraną w liczbie 250 osób publiczność, która zachęcona majowymi upałami, wcześniej przybyła do Zakładu, a dziś tęsknym okiem zwraca się ku płaczącym niebiosom, a stąd tkliwiej usposobiona równie tęskną myślą spieszy w daleko pozostawione kółko rodzinne. Nawet w drugi dzień Zielonych Świątek przybyła wyborna tarnowska kapela nie może rozprószyć tęsknoty, na którą jedynie promień słoneczny mógłby być ostatecznym lekarstwem.

Jakkolwiekbaż mało które ze zdrojowisk krajowych a nawet zagranicznych może się poszczycić lepszą sposobnością do rozrywek jak zakład Iwoniczy — raz że symetrycznie zabudowany tworzy niemal jeden rynek, w którego centrum są łazienki, salon konwersacyjny, biblioteka i bezpłatna czytelnia gazet, tudzież fortepian do rozrywki towarzyskiej, główne źródło, skromny budowlą ale obszerny deptak, wyborne i tanie restauracye, słowem to wszystko co do wygody i rozrywki gości kąpielowych jest niezbędnem — a z drugiej strony dokończywszy do tego szczęśliwe położenie Zakładu na ławicach karpackiego piaskowca i troskliwość Zarządu że nawet dłuższa słońca nie czyni roztopów na placach i chodnikach, otrzymamy znośniejszy jak gdzieindziej

¹⁾ Spóźniona ta korespondeneyę mogła być dopiero w tym numerze umieszczoną (Przyp. Redakcyi).

uśpiona, łagodna — nic nie poruszało jej wnętrza — a wiatry, skut zapewne pętami jaki nowoczesny Soper.

Siedzieliśmy długo w noc na pokładzie statku, pojąc oczy majestatycznym spokojem morza i uroczą nocą zawisłą nad klasyczną wodą Italii.

Zeszliśmy wreszcie na dół, do sali. — Odprowadziłem żonę na spoczynek do gabinetu sypialnego dla pań przeznaczonego, a sam usiadłem za stołem, przy szklaneczce wina z jakimś Polakiem, jadącym również do Weneeyi. Gdzie też ci Polacy się nie włóczą, pomysłiliśmy zapewne jeden o drugim...

Gawędziliśmy ze dwie godzin. Po godzinie 3. rano, zaczynał służący budzić śpiochów, chcących zobaczyć wschód słońca. Poleciałem zbudzić i moją żonę. Wyszliśmy na pokład parowca.

Lekko drgając powierzchnia spokojnego Adryatyku, miała jeszcze koloryt nocny. Po chwili, rozpoczęła się słaba walka cieni nocnych z młodziuchnym świtaniem. Koloryt wody morskiej, nabierał powoli inną jaśniejszą barwę; lekka, drgająca powłoka wodna, przybierała srebrne odblaski niemowlęcego brzasku jutrzeńki porannej — a dal morska odchyłała swoją zastonę nocną coraz bardziej przed naszymi oczyma. W kierunku prze-

obraz, który jednak dopiero pod ożywczymi promieniami słońca zamienia się w dziwnie piękne „Eldorado“... oczekiwane przez wszystkich z upragnieniem. To też Goście pilnie śledzą igłę barometru, wieścią jej poruszeń witają się — żegnają — słowem, cała publiczność przemieniła się w ścisłych badaczy meteorologicznych tak, iż rzechy można, że to zgromadzenie raczej na kongres uczonych meteorologów, jak na Gości kuracyjnych wygląda.

Nie troszczcie się jednak piękne Warszawianki i nadobne Litwinki, gdyż jesteście już u kresu tej słoty a pogoda nieba wkrótce Was ukoi — szum okalających borów udobrucha, a skoczny mazur na sali balowej każe zapomnieć o doznanych przykrościach a nawet i o odległym domu, leżącym po za tym kordonem, gdzie myśl i melodia rodzinna, muszą się niemal w rzymskich ukrywać katakombach.

Żegiestów, 23. czerwca.

Z powodu chłodnej i deszczowej pory, goście kąpielowi bardzo zwolna przybywają, mianowicie wstrzymali się ci wszyscy z przyjazdem, którzy do kąpeli rzecznych Popradowych przybyć mają. — Obecnie bawi około 80 osób w zakładzie. Mamy jednak nadzieję, że do 1. lipca wiele osób przybędzie, bo mają mieszkania od 20 b. m. już zamówione. Zarazem musimy sprostować korespondeneyę z Kryniczy z dnia 17. bm. jakoby konsul z Hamburga na sezon pstragowy miał tamże przybyć, albowiem tenże sam zapewne, konsul szwajcar-

ciwnym naszej jazdy, nieboskłon zaczynał roztaczać coraz jaśniejsze barwy, mieniające się co chwilę. — Jasność zbudzonego ze snu słońca rozpościerała się coraz więcej nad morzem. Naraz ukazał się rąbek czerwony, rosnący coraz bardziej, nabierający kształty kolistę i zabarwiający morze. To słońce nowonarodzone.

Witaj nam słońce poranne!

Nocny całun zagłębił się na dno morza, a na jego powierzchni załśnił dzień. W myśli naszej ujrzeliśmy wtedy przesuwające się dumne niegdyś floty Dożów weneckich. Na czele floty widzieliśmy Dożę Dandola, wyruszającego w r. 1202 na czele 383 wielkich okrętów wojennych, przewozowych i innych statków, na zdobycie Konstantynopola! Przesunęły się nam w myśli i inne floty z wieku XII. — Wszystko to minęło.

Myśli nasze skierowały się na inny przedmiot.

Z dala rysowały się sylwetki, wychylającego się miasta z toni morskiej. Sylwetki stawały się coraz wyraźniejsze, aż wreszcie przedstawiła się nam rozsiadła na lagunach, w całym majestacie: „La bella Venezia“.

(C. d. n.).

ski, zamówił już sobie w Żegiestowie pomieszkanie i ma przybyć tu dla kuracyi i sportu łowienia pstrągów. Gdyby jednak do Krynicy przybył drugi taki konsul sportsman, toby nic nie szkodziło, boby restauracye w naszych zakładach w pstrągi obfitywały.

Od 15. b. m. mamy muzykę która rano od godziny 7-9, a popołudniu od 4-6 grywa w altanie dla niej przeznaczonej.

Łazienki dla kąpeli Popradowych zupełnie są odrestaurowane, a urządzenia na Popradzie dla zejścia i trzymania się podczas kąpeli są zupełnie nowe i wygodniej zbudowane.

Mamy teraz dwie dobre restauracye — dlatego śmiało zapraszamy gości z Krynicy na wycieczkę do Żegiestowa, w przekonaniu, że głodni z wycieczki nie wrócą do domu, a nawet, gdyby mieli ochotę zatańczyć, to mamy w domu zdrojowym taką salę jakiej w Krynicy dotychczas nie ma.

Tylko pogody i pieniędzy a ochota będzie!...

Krynica, dnia 24 czerwca.

Od czasu przybycia wybornej orkiestry zdrojowej, zaczął się u nas objawiać coraz większy ruch, w punkcie centralnym zakładu, t. j. około głównego źródła. Tutaj przy dźwiękach muzyki, gromadzimy się wszyscy w czasie picia wód, a po zaspokojeniu pragnienia z góry przepisanego przez lekarzy, rozchodzimy się znów po rozmaitych partyach zakładu, na dalsze lub bliższe spacerowiska — lub też do domów.

W pobliżu więc źródła, każdy dzień gromadzi coraz więcej gości. Zaczyna nam być po troszce ciasno. Nie obawiamy się jednak, aby nam było zupełnie ciasno, gdyż Krynica jest duża — pomieści więc wiele — bardzo wiele kuracjuszków!...

Wchodzimy w czas koncertowy. W przeszłym tygodniu i z początkiem bieżącego, odbyło się parę koncertów pp. Braunów, na cytrach. Prawdziwa artystyczna gra koncertantów, ściągła liczną publiczność. W sali „pod Barankiem“ urządziła tutejsza orkiestra tak zwany „Koncert spacerowy“. W sali zaś lazienkowej, odbyły się dwie produkcje znanego polskiego recytatora i deklamatora p. Stanisława Konopki. Produkcje te ściągaly dosyć liczną publiczność.

Mamy więc dosyć rozmaitego rodzaju produkcje artystycznych — abyśmy się mogli uskarżać na nudy, pomimo nieświetnej pogody od kilku dni trwającej. Mamy jednak nadzieję, iż ze zmianą pogody na lepsze nastąpią i innego rodzaju rozrywki, tj. wycieczki dalsze i bliższe, jak n. p. na „Kopciową“, odświeżoną i upiększoną — do Żegiestowa, na Jaworynę itd.

Nie zapominamy również o balach, cieszących się zazwyczaj dobrem powodzeniem w Krynicy. Możemy się podzielić miłą wiadomością z Czytelnikami iż na

dzień 4 lipca br. projektowany „jest wielki bal, w sali „pod Barankiem“, z okazji poświęcenia rozpoczętej budowy domu zdrojowego. O ile wiemy, w tym dniu, odbędzie się po nabożeństwie w tutejszym kościele, uroczyste poświęcenie budowy domu zdrojowego — poczem odbędzie się bankiet — a na zakończenie tego dnia uroczystego dany będzie bal. — Kierujący częścią artystyczną budowy, architekt p. Jan Zawiejski, miał zamiar już dawniej pokropić budowę wodą święconą i nieświęconą — ściągalo się to jednak z powodów różnych. — Odbędzie się to 4 lipca. Dzięki więc pp. architektom, inżynierom i przedsiębiorcom budowy, dzień 4 lipca, będzie dniem uroczystym dla Krynicy. W dniu tym, nasze zdrojowisko, ubrane we flagi, cieszyć się będzie z urzeczywistnienia dawno objawianego życzenia — wybudowania w krótkim czasie, wspaniałego domu zdrojowego.

Dzień Bożego Ciała, obchodziliśmy tu uroczysto. Licznie zebrana publiczność kąpielowa, towarzyszyła procesji do czterech oltarzy, który pierwszy był w domu Ogrodnika, drugi w „Willi Ułana“, trzeci pod „białą różą“ a czwarty u głównego źródła, w krytym chodniku. Straż ogniowa ochotnicza wystąpiła w komplecie ze sztandarem w pełnej paradzie. Orkiestra zdrojowa, pod komendą swego dyrektora p. Wronskiego, pięknymi marszami, dodawała tej uroczystości niezwykłego uroku a salwy moździerzowe, odbijały się wesołem echem po bliskich i dalekich górach. Uroczysta ta procesja, którą celebrował tutejszy ks. Daniec, prowadzony pod baldachinem przez redaktora „Krynicy“ odbijała się nadzwyczaj pięknie od zielonego tła lasu i spokojnego a wspaniałego otoczenia górskiego.

Ze zdrojowisk zagranicznych.

Do Francensbadu przybywa coraz więcej osób w ostatnich dniach. Otwarto tu w przeszłym tygodniu teatr.

W Cieplicach czeskich odbył się w przeszłym tygodniu pierwszy reunion. Nie wiele jednak osób wzięło w nim udział. Zaprowadzono tu tę dogodność, iż podczas produkcji muzycznej w „Schlossgarten“ rozdają za darmo drukowane programy muzyczne gościom zgromadzonym. Jestto rzecz godna pochwały i naśladowania.

Rigi-Kaltbad w Szwajcaryi, zyskuje coraz większą wziętość, jako wyborne miejsce leczniczo-klinatyczne. Piękne położenie i rozmaite dogodne urządzenia, przyciągają coraz więcej osób do zakładu.

W Cannes (Francya) zawiązało się nowe towarzystwo komandytowe, mające na celu upiększenie zakładu i zakupno wolnych placów budowlanych. Obecnie ma być wydany palmany wielki bulwar, rozpoczynający się od mostu kolejowego.

W Nérís otwarto już sezon kąpielowy. Dotąd przybyło za lekarzami przeszło 150 osób. Kasyno otwarto 12. czerwca.

Gräfenberg. Przybędzie tu wkrótce książę Nassauski. Liczą tu wiele na polskich gości, spodziewają się bowiem iż Polacy zjadą w wielkiej liczbie, gdyż do Niemiec i Prus nie pojadą. (My się zaś spodziewamy, iż Polacy pojadą gromadnie przedewszystkiem do *polskich* kąpeli. Przypisek Redakcyi).

Do Gleichenbergu przybyli dnia 14 b. m. arcyksiężęta austriacy: Albrecht, Leopold, Franciszek, oraz arcyksiężne: Marja Karolina i Marja Immaculata.

Baden koło Wiednia 16 czerwca. Przed sześcioma dniami obchodził nasz zakład uroczystość otwarcia nowego domu zdrojowego, wybudowanego w pięknym stylu odrodzenia. Sala balowa ma 26 metrów długości a 18 metrów szerokości. Obok tej sali mieszczą się inne sale, jak dla kawiarni, restauracyi, czytelni, fortepianu itd. Sala balowa obliczona jest na 1200 osób. Domy i kładowe ubrały się we flagi na tę uroczystość. Bardzo wiele znakomitych osób przybyło z Wiednia,—oczekiwał ich na dworcu burmistrz miasta. Ceremonia otwarcia domu zdrojowego i oddania go przez architekta Fassbendera gminie — odbyła się uroczystie. Po uroczystości odbył się bankiet, przyczem do stołu usiadło 140 osób. Obok każdego nakrycia leżała fotografia nowego domu zdrojowego. Uroczystość zakończyła się przedstawieniem w teatrze.

Drobne wiadomości.

P. Stanisław Konopka, znany zaszczytnie recytator nie tylko u nas lecz i za granicą kraju naszego, wystąpił w przeszłym tygodniu w Krynicy w dwu wieczorach ze swymi produkcjami. W bogaty swój program ujął następujące utwory: Słowackiego IV akt „Maryi Stuart“, Grudzińskiego „Zburzenie Persepolu“, Alfreda de Vigny „Czart-terton“, Mickiewicza improwizacya z III części „Dziadów“, tegoż ustęp z „Pana Tadeusza“, Szekspira V. akt „Hamleta“, N. Kamińskiego „Swarliwa żona“ i Ujejskiego „Pogrzeb Kościuszki“.

We wszystkich swych pięknych produkcjach, deklamowanych i recytowanych z pamięci, złożył p. Konopka dowód głębokiego zrozumienia przedmiotu i wielkiego przejęcia się utworami wygłoszonymi. Wstępując w ślady znanego niemieckiego recytatora Strakoscha, możemy śmiało powiedzieć, iż przewyższył go pod względem modulacyi głosu i przejęcia się dramatycznością wygłaszanego utworu. To też dosyć licznie zebrana publiczność dziękowała p. Konopce serdecznymi oklaskami za mile spędzone wieczory. Drugi występ przeznaczony był na korzyść ubogich miejscowych.

Budowa domu zdrojowego w Krynicy postępuje naprzód. Architekt p. Jan Zawiejski, kierujący budową pod względem artystycznym i inżynier z Namiestnictwa p. Rayski, są ciągle na placu budowy. Szczególniej p. architekt Zawiejski jako mający najgłówniejszą część zadania do spełnienia, zajmuje się energicznie i z zamiłowaniem okazałą budową. Prawe skrzydło wyskakuje już po nad pa-

rawan okalający budowę. W ogóle budowa postępuje prawnie. Pod zimę cały gmach nakryty będzie dachem.

W Zakopanem spadł śnieg przed paroma dniami, i to było powodem znacznego oziębienia temperatury. Namiestnictwo zezwoliło na otwarcie tutaj stałej apteki.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej szkatuły, za pomocą w kwocie 100 złr. dla Krynicy, na budowę szkoły ludowej polskiej, w zakładzie zdrojowym.

W Krynicy odbył się dnia 21 b. m. trzeci z rzędu koncert na cytrach pp. Braunów, w hotelu Krakowskim. Koncerta te, powtarzające się dwa razy w tygodniu, cieszą się coraz większym powodzeniem. Nie dziwimy się temu, gdyż piękna gra koncertantów, zwabić musi coraz więcej słuchaczy — dziękujących serdecznymi oklaskami za mile spędzony wieczór.

Inżynier Maksymilian Thullie, redaktor „Czasopisma technicznego“, przybył wraz z rodziną na dłuższy pobyt do Krynicy.

Do Szczawnicy przybędzie w pierwszych dniach lipca br. towarzystwo dramatyczne lwowskie pod dyrekcją p. Celiny Dobrzańskiej i p. Niewiadomskiego.

W Iwoniczu bawiło od 18go czerwca b. r. przeszło 250 osób. Jestto dosyć znaczna liczba gości, jak na porę, do której datuje się ów wykaz.

Walerya Marrené (Morzkowska), zasłużona powieściopisarka i redaktorka „Świt“, bawi od kilku dni w Krynicy, dokąd przybyła na dłuższy pobyt.

W Krynicy mają być grane następujące utwory sceniczne przez lwowskie towarzystwo dramatyczne: Góra nasi, Spirytyści, Mąż z grzeczności, Nerwowie, Porwanie Sabinek, Polowanie na zięciów, Deputowany z Bombignac, Bracia Lerche, Mąż na wsi, Gwiazda Syberyi, Oddajcie mi żonę, Dom otwarty, Miód kasztelański, Rozwiedzmy się, Głośny dzwon, Ogniem i mieczem, Gęsi i gąski, Rodzina Furjów, Dziadzio filut, Staroświeczczyzna, Poświęcenie (Rok 1863), Rozbitki, Rewizor z Petersburga, Przechorna mama, Panie kochanku, Odbijanego, Klara Soleil i Friebe.

W Szczawnicy będą grane również powyższe sztuki tylko w innym porządku — z wyjątkiem: Deputowany z Bombignac, Oddajcie mi żonę, Rozbitki, Rewizor z Petersburga, Przechorna mama, Panie kochanku i Odbijanego. Natomiast dodane będą utwory: Pan Damazy, Nowy dziadzie i Grube ryby.

Do Zakopanego przybędzie znana artystka dramatyczna p. Zimajer, gdzie ma zamiar wystąpić kilka razy przed tamtejszą publicznością.

J. I. Kraszewski według „Nowej Reformy“ wyjechał z San-Remo do zakładu Schinznach w Szwajcaryi. Mimo że z San-Remo do Medyolanu jest tylko 9 godzin drogi, podróż ta bardzo zaszkodziła czcigodnemu Jubilatowi, tak iż musiał parę razy w drodze zatrzymywać się. Kraszewski przyjechał do Medyolanu tak cierpiący, iż lekarze zalecili mu kilkudniową kuracyę i absolutny spokój. Opiekuje się nim troskliwie Szczawiński-Brochocki i jest nadzieja polepszenia, która pozwoli Kraszewskiemu w dalszą drogę wyruszyć. Mimo wielkich cierpień fizycznych, Kraszewski

nie przestaje pracować dla ukochanego kraju, i pragnąby do Krakowa przyjechać.

Szanownych P. T. Prenumeratorów „Krynicy“, którzy nie zapłacili jeszcze prenumeraty, upraszamy o łaskawe nadesłanie takowej w najkrótszym czasie, gdyż inaczej musiałyby nastąpić przerwa w przesyłce Krynicy.

W szkole. — Który z was pamięta, kto powiedział te pełne znaczenia słowa: *Minęły piękne dni Aranjuezu?*
— Ja, panie profesorze — odzywa się syn bogatego przemysłowca.

— No powiedz.

— To powiedział mój papa...

— Jakto?

— Tak, panie profesorze, słowo daję, jak mama powróciła przeszłego roku z Krynicy... (Dziennik Polski.)

Wiadomości urzędowe Zarządów zdrojowisk.

Krynica.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. 3 złr. — za muzykę 3 złr. — Taksa kuracyjna II. kl. 1 złr. 50 ent. — za muzykę 1 złr. 50 ent. Dzieci gości zdrojowych do lat 10, służba gości i ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni.

Czytelnia gazet w sali łaźni mineralnych: abonament od osoby na sezon 1 złr. 50 ct.

I. Wypożyczalnia książek w łaźniach mineralnych, ma dzieła w języku: polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło 1 złr. — dwa dzieła 2 złr. — Kaucya 5 złr.

II. Wypożyczalnia książek w „Willi Ułana“, ma dzieła przeważnie w języku polskim. Opłata miesięczna od biorących jedno dzieło 80 ct. — dwa dzieła 1 złr. 60 ct. — Kaucya 3 złr. Wymiana książek od godziny 10 do 4 po południu.

Fortepiany do wynajęcia na godziny są: w Aptece, w „Willi Ułana“, „pod Barankiem“, „pod Górale“, i w hotelu warszawskim

Ceny pomieszkań w domach rządowych lub prywatnych są: od 20 ct. do 2 złr. dziennie za pokój. Ceny stosują się do położenia, urządzenia mieszkania, i pory sezonowej. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, co wielka ilość mieszkań ułatwia.

Powozy, fiakry i wózki góralskie przy dworcu kolei w Muszynie. Cena od 1 złr. 50 ent. do 5 złr.

Biuro wywiadowcze udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Ruch pociągów na stacji Muszyna-Krynica ważny od 1 czerwca b. r. — Przychodzą do Muszyny-Krynicy: pociąg osobowy o godzinie 8:05 rano; poc. miesz. o godz. 11:55 przed południem; poc. osob. o godz. 7:07 wieczór — Odchodzą z Muszyny-Krynicy: poc. osob. o g. 6:10 rano; poc. miesz. o godz. 2:20 po południu; poc. osob. o godz. 8:13 wieczór.

Zakład hydryatyczny (wodolecznicy) przy samoistnej kuracji, kompletna procedura, bilet całodzienny na 7 dni, 5 złr. 25 ct.; na 6 dni 4 złr. 50 ct. — Ten sam bilet, lecz półdniowy na 7 dni 3 złr. 50 ct., na 6 dni 3 złr. — Przy kuracji uzupełniającej: Kąpiel wanienna 40 ct., w basenie 20 ct., nasiadowa 20 ct., opakowanie 20 ct., mięszenie 20 ct., natrysk 15 ct., ciepły natrysk 20 ct., kąpiel nasiadowa szkoeka 25 ct. — Ręcznik 10 ct. prześcieradło 6 ct., koc wełniany 20 ct. za jednorazowe użycie Kierownik hydroterapii: Dr. Ebers.

Ceny kąpiel:		Od g. 6		Od g. 6		W maju		w czerwcu		wrześniu	
		ran. do 2	po połud.	4 do g. 6	wieczór	zr.	ct.	zr.	ct.	zr.	ct.
I. Wymachu łaźniennym głównym:											
Kąpiel mineralna wanienna metoda		zr.	ct.	zr.	ct.	zr.	ct.	zr.	ct.	zr.	ct.
Schwartza ogrzewana dla dorosłych		—	90	—	90	—	60	—	60	—	60
. Kl. I.		—	70	—	50	—	47	—	47	—	47
II.											
Kąpiel dziecięca obok kąpeli dla do-		—	35	—	30	—	24	—	24	—	24
rosłych		—	20	—	20	—	14	—	14	—	14
Kąpiel mineralna nasiadowa		—	80	—	60	—	54	—	54	—	54
" " natryskowa ogólna		—	70	—	70	—	47	—	47	—	47
" parowa (łaźnia słowiańska)		—	70	—	70	—	47	—	47	—	47
III. W chodniku krytym:											
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego.		—	50	—	50	—	—	—	—	—	—
III. W łaźniach borowinowych:											
Kąpiel żelazna borowinowa Kl. I.		1	60	1	60	1	07	1	07	1	07
" " " " Kl. II.		1	30	1	10	—	87	—	87	—	87
" " " dla dzieci		—	80	—	70	—	54	—	54	—	54
" " " na nogi		—	—	—	30	—	30	—	30	—	30
" " " na ręce		—	—	—	20	—	20	—	20	—	20
Okład borowinowy		—	—	—	6	—	6	—	6	—	6
Kąpiel zwyczajna Kl. I.		—	50	—	50	—	34	—	34	—	34
" " " " Kl. II.		—	35	—	35	—	24	—	24	—	24
IV. Kąpiele rzeczne:											
W zbiorniku lub natryskowe		—	15	—	15	—	10	—	10	—	10
V. Dodatki do kąpeli:											
2 litry odwaru igliwiowego		—	10	—	10	—	10	—	10	—	10
Za użycie prześcieradła kąpielowego		—	10	—	10	—	10	—	10	—	10
" " ręcznika		—	6	—	6	—	6	—	6	—	6

Ceny kąpiel w maju, czerwcu i wrześniu są niższe i po-
dane powyżej.

Ogólna lista gości.

Po dzień zamknięcia numeru naszego tygodnika, wy-
kazują listy gości następującą ilość osób, w bieżącym se-
zonie kąpielowym:

Baden koło Wiednia	3.454 osób
Burtszeid	473 „
Eichwald	143 „
Francensbad	2.253 „
Gastein	970 „
Gieshübl	100 „
Krapina-Töplitz	480 „
Krynica	915 „
Marienbad	3.345 „
Nowy Szmeks	309 „
Szczawnica	493 „
Cieplice-Trenczyn	786 „
Vöslau	1.369 „

Upraszamy szanowne dyrekcje zdrojowisk, o łaskawe nadsyłanie nam najdalej do środy w każdym tygodniu swych wykazów, obejmujących ilość osób bawiących w poszczególnych zdrojowiskach. —

IV. Lista gości zdrojowych w Krynicy

przybyłych od 17 do 24 czerwca 1886 roku.

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	L. osób
180	Sabina Bevensee, obywatelka z córką	z Warszawy	w Willi Ulana	2
181	Matylda Bevensee, obywatelka z synem	" "	" " "	2
182	Tokarzewska Salomea, żona rządcy	z Buska	pod "Orłem"	1
183	Kwiatuszyńska Julia, obywatelka	z Krakowa	pod Trąbką	1
184	Pisek Ernestyna, żona Dra medycyny	ze Lwowa	Łazienki	1
185	Krański Wincenty, ck. Radca skarbu i Dyrektor okręgu skarbowego z żoną i służącą	z Przemyśla	" "	3
186	Zawadzińska Ludwika, żona urzędnika z synem	z Warszawy	w Alfredówce	2
187	Brochocka Stanisława, obywatelka z siostrzenicami	Dziewięcioły (Kr. Pol.)	" "	3
188	Tomaszewska Seweryna, obywatelka z córką	Jaksice (gub. Kielecka)	" "	2
189	Koldrasińska Zofia, wdowa po nauczycielu	z Żywea	pod koleją państwową	1
190	Lux Izabela, wdowa po ekonomie z towarzyszką Leontyną Kaiser	z Eperies (Węgry)	pod białą Różą	2
191	Zemach Chaim Benjamin, kupiec	z Warszawy	pod Turkiem	1
192	Menachem Gelbfisch, kupiec	" "	" "	1
193	Lancucki Jacek, kasyer cukrowni hr. Potockiego	z Sędziszowa	" 3 Różami	1
194	Brandstätter Helena, żona kupca z siostrą	z Tarnowa	pod 3 Koronami	2
195	Wechsler Ernestyna, żona urzędnika prywatnego z synem	z Ustrzyk	" "	2
196	Abeles Fryderyka, kupcowa	z Przemyśla	" "	1
197	Cwierczakiewicz Lucyna, literatka	z Warszawy	" Janem Sobieskim	1
198	Silber Regina i Emilia, córki kupca	z Rzeszowa	" Zamkiem	2
199	Osiecka Wiktorya, żona adwokata	z Petersburga	pod złotą Bramą	1
200	Znamirowski Józef, właściciel kopalni nafty	z Gorlic	pod 3 Różami	1
201	Orłowska Marya, właścicielka dóbr z służącą	z Odessy	" "	2
202	Rynkałowski Antoni, c. k. oficyał sądowy	z Radomyśla	" Janem Sobieskim	1
203	Gruszkiewicz Zenobia, wdowa po gr. k. plebanie	z Jaworowa	pod Zamkiem	1
204	Paschek Fanny, żona piwowara	z Grybowa	" "	1
205	Ratynska Seweryna, żona kupca z córką	z Kalisza	Hotel Warszawski	2
206	Golachowski Waleryan, zarządca hotelu z żoną	z Gorlic	" "	2
207	Gamska Lucyna, żona przedsiębiorcy budowy	z Przemyśla	w willi Białego Orła	1
208	Kieniewicz Jadwiga, córka obywatela	" "	" " " "	1
209	Leszczyńska Katarzyna, córka dra medycyny	z Brześcia litewskiego	" " " "	1
210	Gassner Karolina, żona nadinżyniera kol. Kar. Lud. ze służącą	ze Lwowa	w Willi Ulana	2
211	Preisner Marya, wdowa po nadinżynierze z 2 dziećmi	ze Lwowa	" "	3
212	Salamon Ety, kupcowa	z Tarnowa	" Łososiem	1
213	Kuhn Adolf, handlarz z koronkami	z Joachimsthal (Czechy)	" Pogonia	1
214	Filipska Lucyna, żona urzędnika z rodziną i służą	z Piotrkowa (Kr. Pol.)	" Matką Boską	7
215	Grünspann Bertha, kupcowa	z Rzeszowa	pod 3 Koronami	1
216	Reichman Aleksandra, żona redaktora z dziećmi i służącą	z Warszawy	Hotel Warszawski	4
217	Marrené Walerya Morzkowska, literatka z córką Antoniną	" "	pod Trąbką	2
218	Czaplicka Karolina, żona nadleśniczego	z Rokietnicy	na Zielonej górze	1
219	St. Andre Emilia, nauczycielka	z Petersburga	na Witoldówce	1
220	Rutkowska Lucyna, obywatelka	z Krakowa	" "	1
221	Glücksman Dorotea, żona dyrektora cukrowni z dziećmi	z Kijan (gub. lubelska)	" "	3
222	Neuman Ester, kupcowa	z Brzeżan	pod Ptaszkim	1
223	Ryngler Chaje, kupcowa	z Przemyśla	" "	1
224	Schwadron Pepi, kupcowa	z Bieniowa	" Kanarkiem	1
225	Bergman Itte, żona handlarza drzewem, ze służącą	z Potoka złotego	" "	2
226	Michalewicz Matylda, żona urzędnika	z Bursztyna	" Pagatem	1
227	Tarnawska Karolina, żona urzędnika	z Wiednia	" "	1
228	Zarzycki Leopold, ck. sekretarz rady Sądu obwodowego	z Tarnowa	Hotel Warszawski	1
229	Jarmulski Ludwik, ck. adjunkt sądowy	z Tarnowa	" "	1
230	Władysławski Stanisław, właściciel dóbr z rodziną i służbą	z Seliczone (Bessarabia)	na Witoldówce	6
231	Dzieszul Halina, wdowa po adwokacie z córką	z Warszawy	" Węgierską koroną	2
232	Domagalska Marya, żona piwowara	z Głogowa	pod Trąbką	1
233	Wisinfeld Moses, nauczyciel z żoną	z Kolbuszowy	pod Nr. 80	2
234	Steger Chane, żona kupca z córką	" "	" " "	2
235	Staniewicz Kazmierz, obywatel	z Mińska litewskiego	na Witoldówce	1

L. p.	Imię, nazwisko i godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	L. osób
236	Wilczopolski Mieczysław, obywatel z rodziną	z Bałakiry (podole ros.)	pod Złotą Bramą	3
237	Szrednicki Stanisław, vice-prezes Sądu okręgowego	z Piotrkowa (Rosya)	Hotel Warszawski	1
238	Wilamowski Wojciech, właściciel apteki	z Tomaszowa	" "	1
239	Korzym Jan, majster piekarski z synem i czeladzią	z Nowego Sącza	na Łące	6
240	Tauber Sure i Tauber Gittla, kramarki	z Bełża	pod Łabędziem	2
241	Reiss Chaje, kramarka	z Sokala	" "	1
242	Reifer Mina, krawcowa	ze Lwowa	" "	1
243	Heller Sara, kupcowa z córką	z Słonima (gub. grodz.)	" "	2
244	Thullie Maksymilian, docent szkoły polit. i inżynier kolei czernow. z rodziną	ze Lwowa	pod Zamkiem	4
245	Gagatnicka Zofia, żona przemysłowca	z Warszawy	pod białą Różą	1
246	Mrozowska Helena, córka obywatela	" "	" " "	1
247	Soupper Marya, żona urzędnika kolei państw.	ze Lwowa	pod Lipami	1
248	Krauss Aniela, żona rejenta z synem	z Sokala	pod Orłem	2
249	Schätzel Aniela, córka ck. Rady sądu wyższego	ze Lwowa	" "	1
250	Miętus Ignacy, ck. adjukt podatkowy z rodziną i służącą	z Krakowa	" Zamkiem	5
251	Zielińska Teodozja, żona urzędnika z córkami	" "	" "	4
252	Dąbrowska Zofia, emerytka z rodziną	z Warszawy	pod Rybą	3
253	Marschall Leokadia, właścicielka realności z córką	ze Lwowa	" "	2
254	Raczyńska Aniela, krawcowa	z Nowego Sącza	pod Potokiem	1
255	Tschofen Tomasz, kupiec	St. Gallen (Tyrol)	" "	1
256	Posner Abraham, kupiec z subjektem	z Krakowa	" "	2
257	Kwiatkowska Natalia, żona urzędnika	z Warszawy	pod Kościuszką	1
258	Mrozowska Marya, żona urzędnika banku	z Radziechowa	" "	1
259	Sonenberg Tekla, żona właściciela ziemskiego z rodziną	z Kijan (gub. lubelska)	w Willi Bronisławy	4
260	Beze Dominique, kupiec z żoną	z Krakowa	pod Potokiem	3
261	Borgenicht Gittel, krawcowa	z Brzeska	u Iz. Sternglanza	1
262	Huberman Aleksandra, żona adwokata	z Warszawy	" " "	1
263	Zeglikowski Teofil, obywatel	z Krakowa	w Witoldówce	1
264	Urban Edward, obywatel	" "	" "	1
265	Rogozińska Jadwiga, akuszerka z dziećmi	" "	pod Zamkiem	3
266	Dąbczańska Jadwiga, obywatelka z synem	ze Lwowa	pod Trąbką	2
267	Pieńkowska Anna, wdowa po urzędniku z siostrzenicą	z Wilna	pod Zamkiem	2
268	Zborowski Aleksander, emeryt. ck. Starosta i Radca ck. Na- miestnictwa z rodziną i służbą	z Krakowa	u Jana Siemińskiego	6
269	Miękusiński Jan, ck. asystent poczty z rodziną i służącą	ze Lwowa	pod Nr. 269	6
270	Serda Antonina, wdowa po lekarzu z córką	" "	pod Pogonią	2
271	Marconi Aniela, żona budowniczego z córką	z Krakowa	pod Górale	2
272	Struszkiewiczowa Felicja, właścicielka dóbr z córką	z Mielca	pod 3 Różami	2
273	Altsteiter Mindle, handlarzka z służącą	z Rawy	pod Jaskółkami	2
274	Bodenstein Rifka, krawcowa z służącą	" "	" "	2
275	Baumgarten Rafael, kupiec	z Łodzi (Król. Pol.)	" Turkiem	1
276	Samuel Michał, kupiec	z Podgórze	" "	1
277	Dudziński Antoni, właściciel realności z żoną	z Kolechowic (Kr. Pol.)	w Alfredówce	2
278	Blachut Walenty, rewident rach. c. k. kraj. Dyrekcji skarbu z żoną i córką	ze Lwowa	pod Nr. 263	3
279	Turczyńska Marya, żona urzędnika	" "	pod Zamkiem	1
280	Buchbinder Róża, żona artysty malarza	z Monachium	" Rybą	1
281	Berson Melania, żona adwokata	z Przemysła	" "	1
282	Świętochowska Leokadya, obywatelka	z Zamościa	" "	1
283	Messing Emilia, obywatelka	" "	" "	1
284	Krókowska Emilia, wdowa po adwokatce podatkowej	z Zgórska	pod Cisem	1
285	Hanner Franz, piwowar z żoną	z Okocima	" "	2
286	Gadomska Marya, żona urzędnika podatkowego	z Krakowa	" "	1
287	Jabłońska Julia, wdowa po urzędniku pryw. z córkami i służącą	z Krzeszowic	" "	4
288	Nowakowska Helena, żona dyrektora cukrowni z córeczką	Aussig (Czechy)	" "	2
289	Grabowska Laura, żona adwokata z synami i nauczycielką	z Warszawy	" "	4
290	Reibscheid Jakób, agent handlowy z żoną	ze Lwowa	pod Janem Sobieskim	2
291	Scheib Józefa, żona pełnomocnika dóbr	" "	w Willi Ułana	1
292	Miler Karol, kupiec z subjektem	z Nowego Sącza	pod Potokiem	2
293	Knaap Olimpia, żona kupca z dziećmi	z Warszawy	pod Akacją	4
294	Jegierek Jan, ck. oficyał w Ministerstwie spraw wewn.	z Wiednia	pod Gwiazdą	1

L. P.	Imię, nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Il. osób
295	Schacht Pinkas kupiec z matką	ze Szczercza	pod Łososiem	2
296	Czisko Katarzyna, uboga	z Golosowa	u A. Frencla	1
297	Leichtag Franciszka, uboga	z Krakowa	pod koleją państwową	1
		Razem rodzin	118 osób	222
Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin		46	osób	55
		Razem rodzin	164 osób	277
Suma poprzedniej listy rodzin		430	osób	638
Ogólna ilość od 15 maja do 24 czerwca 1886 rodzin		594	osób	915

Przyjmuje zamówienia na mieszkania
w „Willi Ułana“ i Willi „białego Orła“
w Krynicy.

Obie Wille, pod własnym zarządem, mają wygodnie urządzone pokoje, po miernej cenie do wynajęcia.

Biblioteka i fortepian koncertowy

dla użytku Gości jest w oddzielnym budynku umieszczony.

Kuchnia domowa

Obie Wille są w najpiękniejszym położeniu, w wielkim ogrodzie, osłonięte od wiatrów, w bliskości kościoła teatru, zakładu, hydropatycznego, źródła i łaźni.

22(7-?)

Inżynier Bronisław Babel

Dla Zdrojowisk!

Farby

olejne, gotowe do użytku i szybko schnące, farby do malowania dachów; w najlepszym pokroście tarte; najlepsze farby, tarte w pokroście mineralnym, odpowiadają różnym celom, nadają farbę i połysk za jednorazowym pociągnięciem, wysychają w niewielu godzinach i tańsze są od olejnych; farby do fasad, rozpuszczalne we wapnie do kolorowania budynków w 36 kolorach.

Wszelkie gatunki lakierów krajowych i zagranicznych

Pędzle

z najlepiej renomowanych fabryk Tektury dachowe, ter pogazowy i drzewny, masa terowa, asfalt, cement, gips.

Oliwy do maszyn i smarowidło do osi żelaznych.—Pasy skórzane do maszyn.—Pasy gumowe do maszyn.—Gurty konopne do maszyn.

Nowość!

Lniane napuszczane pasy do maszyn itd. itd. polecają

Hübner i Hanke

we Lwowie. 20(7-?)

Karty wzorów, cenniki i specjalne oferty na żądanie gratis i franco.

Uznana powszechnie najlepszą

MASE

do zapuszczania podłóg

polecają dla Zakładów kąpielowych

Hübner i Hanke
we Lwowie.

Odsprzedającym dajemy odpowiedni rabat. 29 [4-?]

WAŻNE

dla pp. właścicieli maszyn i ekonomów. 21 (7-?)

oferujemy franko do każdej stacji kolejowej w kraju **podwójnie odkwaszony olej wulkaniczny**, jako najtańsze smarowidło do wszelkich maszyn i w ogóle do każdego przemysłu za 100 klg. 18 złr. z beczką.

Hübner i Hanke we Lwowie.

W każdy poniedziałek i piątek

odbywają się

w sali Hotelu Krakowskiego

KONCERTA

pp. Braunów

na cytrze zwykłej, smyczkowej i cymbałkach drewnianych.

Początek o godz. 7 wieczór.

80 (1-2).

FIRMA

Ignacy

FLANDORFFER

w Oedenburgu (Węgrzech)

poleca

swe wina Gabinetowe, białe i czerwone, Szanownym Gościom kąpielowym i Turystom.

Do nabycia w większych handlach i restauracjach.

82 (1-12)

**Sześć medali zasługi, dyplom uznania i dyplom honorowy
na Wszechświatowej wystawie w Antwerpii
za niezrównane 27 (7-18).
Wyroby Kosmetyczne, Toaletowe i Perfumerye.**

ANTILENTILIA. Żaden artykuł toaletowy nie może rywalizować pod względem skutku i dobroci z **Antilentilią**. Środek ten otrzymany z odświeżających substancyj usuwa w krótkim czasie **piegi, plamy wątrobiane, blizny itd., nadaje cerze świetną białość, świeżość i delikatność.** — Cena 2 złr.

PILIPTON włosom siwym i wypłowiałym po kilkakrotnem użyciu przywraca piękny kolor. **Pilipton** nie farbuje, lecz tylko odmładza włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę, miękkość i połysk. — Cena flakonu 1 złr. 50 cent.

WALENTIN najsilniejsze wypadanie włosów wstrzymuje, cebulki włosowe wzmacnia i do wytwarzania i porostu włosów pobudza. Łysiny pokrywają się pięknym włosiem. — Cena flakonu 3 złr. — Pół flakonu 1 złr. 60 centów.

PUDR KSIĄŻĘCY.

Znakomite powodzenie i wziętość tego pudru, są najlepszym dowodem jego nieporównanej dobroci. — Puder książęcy na wszystkich wystawach odnosił palmę pierwszeństwa, a liczne medale zasługi, jakimi został wyszczególniony najlepiej go zalecają. — Puder książęcy nie zawiera żadnych metalicznych przymieszek jestto najczystsza i najdelikatniejsza mączka roślinna, przyjemnie przylega do twarzy, nadaje piękną, naturalną białość i jest nieocenionym środkiem do higienicznego upiększenia twarzy.

Pudełko małe pudru białego 60 ct., całe 1 złr. z łabędziem 1 złr. 50 ct. Różowy dla blondynek i kremowy dla szatynek i brunetek, małe pudełko 70 cent. większe 1 złr. 20 ct., z łabędziem 1 złr. 60 centów.

WODA FIOŁKOWA. Usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie skóry, wygładza zmarszczki, zgrubiały naskórek i dolki ospowe.

Twarz odświeża, wybiela i wydelikaca do tego stopnia, że jako środek toaletowo-higieniczny został odszczególniony medalem zasługi na wystawie przyrodniczej lekarskiej w Krakowie. — Cena 1 złr. w. a.

MYDŁO KOSMETYCZNE. Odznacza się nadzwyczajną delikatnością i nader przyjemnym zapachem, łagodnie wpływa na naskórek, zapobiega pierzchnieniu rąk i twarzy, bardzo dokładnie oczyszcza skórę. Usuwa piegi i żółto-brunatne plamy z twarzy. — Cena 60 ct

poleca Gościom Kąpielowym i Turystom

J. IHNATOWICZ

we Lwowie, sklepy własne ulica Kopernika I. 3. ulica Halicka róg Wałowej I. 25., Hotel Europejski plac Marjacki. Filia w Krakowie, Sukienice I. 20. i w Czerniowcach rynek I. 2.

W oficynach „Willi Ułana“ W KRYNICY

otwartą jest

23 (7-?)

Wypożyczalnia Książek zaopatrzona w dzieła przeważnie w języku polskim.

Cena miesięcznego abonamentu na jedno dzieło wynosi **80** ct. — Kaucya **3** złr. Książki wypożyczać można od godz. 10. rano do 4. po południu.

Odpowiedzialny redaktor Józef Pisz.

Analizowany przez prof. Hoffa Piernik Higieniczny L. CZYŃSKIEGO w Jarosławiu

nagrodzonego 19 medalami na wystawach światowych, właściciela przywileju i patentu wskutek szczęśliwej kombinacji wypróbowanej doświadczeniami przeprowadzonymi wespół z najznajomniejszymi lekarzami, usuwa dolegliwości leniwego trawienia jak dyspepsja, brak apetytu, niesmak; zgaga, odbijanie się, wzdęcie, obstrukcja, kongestia, hemoroidy, niedokrewność i w. i. które zgubnie wpływają na cały organizm, niszczą apetyt, utrudniają odżywianie i są przyczyną utraty humoru, dobrego wyglądu, — jednym słowem nekają i skracają życie. Przyczynia się do szybkiej wymiany materji odżywczej, i zaleca się także osobom używającym mało ruchu; jest smaczny, pożywny, tani i do tego stopnia łatwo strawny, że chorzy nie mogący przyjąć żadnego stałego pokarmu, spożywają i trawią „Piernik higieniczny“.

Do pana **L. Czyńskiego** fabrykanta pierników i sucharków, wynalazcy „Piernika Higienicznego“ w Jarosławiu.

Partję „Higienicznych pierników“ wyrobu fabryki pańskiej otrzymałem. Ja próbowałem piernik ten w szpitalu ranionych żołnierzy serbskich, których właśnie miałem 425 leżących w moim szpitalu a wszystkich ciężko ranionych. Głównie tym rozdzielono ten piernik i to wtenczas, **gdy ci ciężko ranieni, nie mogli trawić najlepszego i najłżejszego pożywienia szpitalnego.** — Po krótkim czasie, ranieni jedząc piernik ten, **dostawali zdrowy apetyt i chęć przyjmowania pożywienia** — żołądek najczęściej chorych, ranionych, operowanych, przyjmował ten piernik, ranieni **przychodzili do sił i dobrego a zdrowego wyglądu,** a co także spostrzegłem, że wskutek tego piernika i funkcje żołądkowo-jelitowe **zupełnie się regulowały.**

Ranieni i operowani nazywali piernik pańskiego wyrobu „polskim chlebem“ i gdy wchodziłem do sal ranionych, wołano zewsząd: „czy niema już więcej tego polskiego chleba“, **który nam dodaje sił i życia.**

To mnie znała do prośby o natychmiastową wysyłkę nowej partji z 600 sztuk. — Za pierwszą posyłkę panu dziękuję. Bardzo wielu ranionych, wynędzniałych, wymierzonych wskutek ran, operacji, i chorób żołądkowych zawdzięcza temu środkowi któremu muszę przypisać i własność leczniczą, **powrót sił swoich** — bo gdy ciężko ranieni i operowani nie mogli przyjmować innego pożywienia, piernik ten jedli, on był ich jedynym wyżywieniem, **poprawiał proces trawienia** i przyprowadzał żołądek do tego stanu, że potem mogli być żywni drugimi jadłami.

Rzeczywiście powinienby każdy większy szpital, mianowicie chirurgiczny, używać tego piernika jako restaurująco-leczniczego środka. (Pieczęć). 19 (7-18)

Dr. Romuald Dallmayer m. p.
Szef szpitalu wojskowego „Islahana“ w Niszu. (Serbia).

Nisz 14. Kwietnia 1886.

Do nabycia w *Krynicy* w aptece p. Nitribitta, cukierni p. Baumana, tudzież w sklepach pp. S. Jullesa, M. Langerera i K. Milera; w *Szczawnicy* u pp. F. Olexego, Szameta, i Stógera; w *Zegiestowie* u pp. M. Czajkowskiego i M. Gąbla; w *Rymanowie* u p. J. Lazarowicza, w *Iwoniczu* u p. Ed. Stawickiego. Cena **20** cent. za sztukę.

Drukiem J. Pisz w Tarnowie.